

Kapibary, rozmiary, kształty i czas: zestaw modelowy

María G. Vucetich, Cecilia M. Deschamps, Itatí Olivares, and María T. Dozo

Acta Palaeontologica Polonica 50 (2), 2005: 259-272

Kapibary (rodzina Hydrochoeridae) są niezwykleymi gryzoniami ze względu na swe duże rozmiary oraz euhipsodontyczne (wysokokoronowe) i wieloblaszkowe zęby policzkowe. Chociaż dziś żyje tylko jeden ich gatunek, powszechnie sądzono, że dawniej - zwłaszcza w późnym miocenie i wczesnym pliocenie - ich zróżnicowanie było znacznie większe. W niniejszej pracy krytycznie przeanalizowano owo zróżnicowanie, uwzględniając zmienność ontogenetyczną dolnych zębów trzonowych i ostatnich przedtrzonowych i (p4-m3) w różnych populacjach. Liczne izolowane zęby różnych rozmiarów pochodzące z odsłoneń górnych warstw formacji Puerto Madryn (dolny miocen) na Półwyspie Valdés w Argentynie) zinterpretowano jako reprezentujące przedstawicieli szeregu ontogenetycznego opisanego tu nowego gatunku *Cardiatherium patagonicum*. Dostarczyły one przesłanek do oszacowania zmienności ontogenetycznej i zapewniły nowy układ odniesienia do analizy różnorodności w obrębie rodziny. W tym kontekście zaproponowano, że liczne gatunki opisane z formacji Ituzaingó (górny miocen, prowincja Entre Ríos, Argentyna) na podstawie dolnych zębów, mogą w istocie reprezentować osobniki należące do trajektorii rozwojowej pojedynczego gatunku. Stwierdzono też, że część taksonów z innych stanowisk była oparta na okazach młodocianych. Okazuje się, że zróżnicowanie kapibar w późnym miocenie i wczesnym pliocenie było więc o wiele mniejsze niż zakładano. Zakwestionowano ważność podrodziny Cardiatheriinae. Cała systematyka rodziny Hydrochoeridae wymaga rewizji uwzględniającej zmienność ontogenetyczną.

Key words: Rodentia, Hydrochoeridae, *Cardiatherium*, tooth development, allometry, Miocene, Puerto Madryn Formation, Argentina.

María G. Vucetich [vucetich@museo.fcnym.unlp.edu.ar] and Cecilia M. Deschamps [ceci@museo.fcnym.unlp.edu.ar], Departamento Paleontología Vertebrados, Museo de La Plata, Paseo del Bosque s/n, 1900 La Plata, Argentina, CONICET; A. Itatí Olivares [aolivares@bart.mdp.edu.ar], Instituto y Museo de Ciencias Naturales, Universidad de San Juan, Av. España 400 N, 5400 San Juan, Argentina, CONICET; María T. Dozo [dozo@cenpat.edu.ar], Centro Nacional Patagónico, Boulevard Almirante Brown s/n, U9120ACF Puerto Madryn, Chubut, Argentina, CONICET.

 [Full text \(537.5 kB\)](#)